

АЙЧЫННАМУ ЭКСПАРЦЁРУ

Бяспечна

пад абаронай «Белэксімгаранта»

БЕЛАРУСКАЕ рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства экспертна-імпарта-га страхавання з прыгожай і крыху ня-звычайнай назвай «Белэксімгарант» уваходзіць у пяцёрку найбольш буйных і паспяхоўных страхавых арганізацый краіны. У свой час яно адным з першых атрымала ад міжнароднага рэйтынгавага агенства рэйтынг фінансавай устойлівасці. У многім дзякуючы намаганням яго калектыву ў краіне дзейнічае эфектыўная

нацыянальная сістэма стымулявання экспарту з падтрымкай дзяржавы. Гэтая комплексная сістэма ўключае ў сябе ільготнае кредытаванне і страхаванне беларускіх экспарцёраў ад палітычных і камерцыйных рызык. Сёлета спаўняецца дзесяць гадоў з дня стварэння «Белэксімгаранта» ў яго сённяшнім выглядзе. Напярэдадні гэтай даты журналісты «Звязды» сустрэліся з генеральным дырэктарам Генадзем МІЦКЕВІЧАМ.

— ужо 27 працэнтаў. Лічбы сведчаць, што страхаванне экспертных рызык пры падтрымцы дзяржавы атрымлівае ўсё большае развіццё ў краіне. Чаго мы і дабіваемся ўсе гэтыя гады. Нашы намаганні былі скіраваны на стварэнне — між іншым, упершыню ў краінах СНД — эфектыўнай сістэмы экспертнага страхавання, на яе развіццё і ўдасканаленне. Такая мэтанакі-

це паставіла на экспарт беларускіх тавараў на суму каля 40 мільярд долараў ЗША. Тым не менш, поле для дзейнасці ў нас ёсць. На гэты год вызначылі для сябе задачу пашырыць пералік прадпрыемстваў, якія маглі б выкарыстоўваць механізмы падтрымкі экспарцёраў з боку дзяржавы. Падрыхтавалі спецыяльную праграму і працуем як прама з прадпрыемствамі — патэнцыяльнымі партнёрамі, так і выходзім на органы мясцовай улады. Магчыма, без нашай дапамогі могуць абысціся вытворцы, чый рэйтынг за межамі краіны настолькі высокі, што яны рэалізуюць сваю прадукцыю на ўмовах стапрацэнтнай папярэдняй аплаты. Астатнім без «Белэксімгаранта» ніяк не лягва. Ана-

наколькі рэальна атрымаць валютную выручку. Напрыклад, летас ажыццяўляўся вялікі кантракт Мінскага трактарнага завода на пастаўку тэхнікі ў Пакістан. У гэтай краіне няма нашага пасольства ці прадстаўніцтва, і мы палічылі неабходным на працягу года з спецыялістамі МТЗ і свайго прадстаўніка. Вылучалі капіталам — контрагента: яго дзелавую гісторыю і рэпутацыю, як ён збіраецца прадаваць трактары далей, адкуль у яго грошы, ці можна разлічваць на контрагента. Мы даўно зразумелі, што атрымаўшы на паперы даведкі аб фінансавай устойлівасці і плацежздольнасці контрагента, складана мець сапраўды рэальную карціну. Бывалі выпадкі, калі пад

яго прадукцыі. — **Адным словам, сваю місію вы лічыце выкананай толькі тады...** — Калі валютная выручка па кантракце паступіла ў краіну. Нават калі для гэтага ў выпадку затрымкі даводзіцца працаваць з гарантыяй — з банкам ці паручальнікамі, альбо выкарыстоўваць механізм гаспадарчых судоваў — як у Беларусі, так і за мяжой. Такая работа (на прафесійнай мове — «субрагацыя») праводзіцца з нашага боку пастаянна. У парадку субрагацыі мы летас вярнулі ў рэспубліку больш за восем мільярд рублёў у эквіваленце. За два апошнія гады вярнулі прыкладна 13 мільярд рублёў, і працэс пагаднення запавяжанасці ідзе далей.

— **Паважаны Генадзь Антонавіч, як вядома, у нашай краіне існуе дзяржаўная праграма развіцця страхавой дзейнасці. Раскажыце, калі ласка, якая выконвалася вамі ў мінулым годзе?**

— Да «Белэксімгаранта» былі дэдаваны мэтавыя паказчыкі гэтай праграмы, дарэчы, вельмі напружаныя, і мы сталі адзінай дзяржаўнай страхавой арганізацыяй, якая паспяхова справілася з імі. У цэлым па аб'ёме паступлення страхавых узносаў, а таксама па абавязковых і добраахвотных відах страхавання (да добраахвотных аднесена і страхаванне экспертных рызык з падтрымкай дзяржавы). Сярод страхавых арганізацый з доляй дзяржаўнага капіталу ў статутным фондзе мы таксама справіліся адны.

Такім чынам, «Белэксімгарант» вытрымаў тое сур'ёзнае напружанне, якое прысутнічала на страхавым рынку. Мы паспяхова выканалі як леташнюю праграму развіцця страхавой дзейнасці, так і ўсю праграму 2006—2010 гадоў. Між іншым, усё гэта — ва ўмовах сусветнага эканамічнага крызісу, калі ў дзелавых партнёраў нашых кліентаў былі не лепшыя часы ў сэнсе фінансавай стабільнасці.

— **У такой сітуацыі ці ўзрастае колькасць вашых дагавораў страхавання з беларускімі прадпрыемствамі?**

— Безумоўна, рост ёсць. Хоць мы і не лічым гэты паказчык асноўным, бо асноўны ўсё ж — рост аб'ёму страхавых узносаў. Калі сярэднегадавы іх рост за п'яцігодку ў цэлым па рэспубліцы склаў 129,4 працэнта, то ў нас — 147,9 працэнта. Возьмем канкрэтна 2010 год: нашы тэмпы росту склалі 159,3 працэнта. Станоўча спрацавалі і на прыбытках, і на рэнтабельнасці гаспадарча-фінансавай дзейнасці — як вядома, менавіта на гэтыя два асноўныя паказчыкі эфектыўнасці работы любога калектыву звяртаў увагу кіраўнік краіны. Каб не быць галаслоўным, скажу, што прыбытак перавысіў 25 мільярд рублёў — лепшы паказчык па сістэме.

Працуючы па розных кірунках страхавой дзейнасці — і па добраахвотных, і па абавязковых відах страхавання, мы дабіліся таго, што па добраахвотных адпрацавалі больш эфектыўна, чым па абавязковых. Калі структуру страхавога партфеля прыняць за 100 працэнтаў, то амаль 60 прыпадае на добраахвотныя віды страхавання, і толькі 40 — на абавязковыя. Раней прапорцыя была якраз адваротная, і мінулы год стаў пераломным у развіцці добраахвотных відаў страхавання. Што і было прадагледжана нацыянальнай праграмай страхавой дзейнасці: да 2010 года выйці на такую структуру.

— І экспертных кантрактаў таксама. Мяркуюце самі. Летас было заключана 3107 дагавораў страхавання экспертных рызык з падтрымкай дзяржавы, што ў 5,7 раза перавышае паказчык стартавага 2007 года. А ўзровень страхавога пакрыцця ўзрос у 18,8 раза і дасягнуў сумы 914,6 млрд рублёў. Сума страхавых прэмій павялічылася адпаведна ў 28,8 раза, з 573 млн рублёў да 16,5 млрд рублёў.

На гэты від страхавых паслуг попыт няўхільна павялічваецца. Летас кліентамі «Белэксімгаранта» стала больш за 60 буйнейшых айчынных экспарцёраў і 9 банкаўскіх структур Рэспублікі Беларусь. Пры росце экспарту тавараў у цэлым па краіне на 18,4 працэнта яго страхавое пакрыццё павялічылася на 32,9 працэнта, а колькасць дагавораў страхавання экспертных рызык з падтрымкай дзяржавы ўзрастае на 34 працэнта.

Летас мы змаглі пашырыць асартымент экспертных тавараў, ахопленых страхаваннем. Цяпер аказваем страхавую падтрымку не толькі прадпрыемствам машынабудавання і харчовай, лёгкай і фармацэўтычнай галін, прадпрыемствам розных формаў уласнасці. Найбольш буйныя практыкі ажыццяўлены з РУП «МТЗ» і «Гомсельмаш», ААТ «БелАЗ» і «МАЗ», РУП «Белмедпрапараты», філіялам «Мастоўскі кумпячок»

ПРАДСТАЎЛЯЕМ СУРАЗМОЎЦУ

Генадзь МІЦКЕВІЧ пасля заканчэння сталічнай сярэдняй школы працаваў на «Інтэграле», потым служыў тэрмінова. Выпускнік фінансавых эканамічнага факультэта знакамітага наргаса. Па рэзультатах трапіў у сістэму Мінфіна, працаваў у яго кантрольна-рэвізійным упраўленні — старшым кантралёрам-рэвізорам па Дубровенскім раёне Віцебскай вобласці. Затым быў пераведзены ў цэнтральны апарат КРУ Мінфіна.

Падчас рэарганізацыі дзяржаўна-перайшоў у Галоўнае ўпраўленне страхавання пры Міністэрстве фінансаў. Вырас да дырэктара дэпартаменту страхавання Белдзяржстраху. Калі выйшла пастанова ўрада аб стварэнні Белдзяржжнешстраху (зараз — «Белэксімгарант»), яго першы кіраўнік Вячаслаў Дзмітрыевіч Балібок запрасіў Генадзя Антонавіча да сябе намеснікам.

Пасля пераходу паўтара года таму Вячаслава Балібока ў Канстытуцыйны суд РБ Генадзь Міцкевіч зацверджаны генеральным дырэктарам.

Яшчэ адным буйным кліентам «Белэксімгаранта» па велічыні заключана 3107 дагавораў страхавання экспертных рызык з падтрымкай дзяржавы, што ў 5,7 раза перавышае паказчык стартавага 2007 года. А ўзровень страхавога пакрыцця ўзрос у 18,8 раза і дасягнуў сумы 914,6 млрд рублёў. Сума страхавых прэмій павялічылася адпаведна ў 28,8 раза, з 573 млн рублёў да 16,5 млрд рублёў.

— **Ці ўсе гіганты айчынай індустрыі страхуюць свае экспертныя рызыкі?**

— Сёння асноўныя з іх — такія, як МАЗ, МТЗ, БелАЗ, «Гомсель-

раваная работа з усімі зацікаўленымі бакамі вялася пастаянна, але асабліва актыўна — пасля выхаду ў свет Указа Прэзідэнта № 534 ад 26 жніўня 2006 года «Аб садзейнічання развіццю экспарту тавараў, работ і паслуг».

— **Ці ўсе гіганты айчынай індустрыі страхуюць свае экспертныя рызыкі?**

— Сёння асноўныя з іх — такія, як МАЗ, МТЗ, БелАЗ, «Гомсель-

раваная работа з усімі зацікаўленымі бакамі вялася пастаянна, але асабліва актыўна — пасля выхаду ў свет Указа Прэзідэнта № 534 ад 26 жніўня 2006 года «Аб садзейнічання развіццю экспарту тавараў, работ і паслуг».

— **Ці ўсе гіганты айчынай індустрыі страхуюць свае экспертныя рызыкі?**

— Сёння асноўныя з іх — такія, як МАЗ, МТЗ, БелАЗ, «Гомсель-

раваная работа з усімі зацікаўленымі бакамі вялася пастаянна, але асабліва актыўна — пасля выхаду ў свет Указа Прэзідэнта № 534 ад 26 жніўня 2006 года «Аб садзейнічання развіццю экспарту тавараў, работ і паслуг».

— **Ці ўсе гіганты айчынай індустрыі страхуюць свае экспертныя рызыкі?**

— Сёння асноўныя з іх — такія, як МАЗ, МТЗ, БелАЗ, «Гомсель-

раваная работа з усімі зацікаўленымі бакамі вялася пастаянна, але асабліва актыўна — пасля выхаду ў свет Указа Прэзідэнта № 534 ад 26 жніўня 2006 года «Аб садзейнічання развіццю экспарту тавараў, работ і паслуг».

— **Ці ўсе гіганты айчынай індустрыі страхуюць свае экспертныя рызыкі?**

— Сёння асноўныя з іх — такія, як МАЗ, МТЗ, БелАЗ, «Гомсель-

раваная работа з усімі зацікаўленымі бакамі вялася пастаянна, але асабліва актыўна — пасля выхаду ў свет Указа Прэзідэнта № 534 ад 26 жніўня 2006 года «Аб садзейнічання развіццю экспарту тавараў, работ і паслуг».

— **Ці ўсе гіганты айчынай індустрыі страхуюць свае экспертныя рызыкі?**

— Сёння асноўныя з іх — такія, як МАЗ, МТЗ, БелАЗ, «Гомсель-

раваная работа з усімі зацікаўленымі бакамі вялася пастаянна, але асабліва актыўна — пасля выхаду ў свет Указа Прэзідэнта № 534 ад 26 жніўня 2006 года «Аб садзейнічання развіццю экспарту тавараў, работ і паслуг».

— **Ці ўсе гіганты айчынай індустрыі страхуюць свае экспертныя рызыкі?**

— Сёння асноўныя з іх — такія, як МАЗ, МТЗ, БелАЗ, «Гомсель-

раваная работа з усімі зацікаўленымі бакамі вялася пастаянна, але асабліва актыўна — пасля выхаду ў свет Указа Прэзідэнта № 534 ад 26 жніўня 2006 года «Аб садзейнічання развіццю экспарту тавараў, работ і паслуг».

— **Ці ўсе гіганты айчынай індустрыі страхуюць свае экспертныя рызыкі?**

— Сёння асноўныя з іх — такія, як МАЗ, МТЗ, БелАЗ, «Гомсель-

раваная работа з усімі зацікаўленымі бакамі вялася пастаянна, але асабліва актыўна — пасля выхаду ў свет Указа Прэзідэнта № 534 ад 26 жніўня 2006 года «Аб садзейнічання развіццю экспарту тавараў, работ і паслуг».

— **Ці ўсе гіганты айчынай індустрыі страхуюць свае экспертныя рызыкі?**

— Сёння асноўныя з іх — такія, як МАЗ, МТЗ, БелАЗ, «Гомсель-

раваная работа з усімі зацікаўленымі бакамі вялася пастаянна, але асабліва актыўна — пасля выхаду ў свет Указа Прэзідэнта № 534 ад 26 жніўня 2006 года «Аб садзейнічання развіццю экспарту тавараў, работ і паслуг».

— **Ці ўсе гіганты айчынай індустрыі страхуюць свае экспертныя рызыкі?**

— Сёння асноўныя з іх — такія, як МАЗ, МТЗ, БелАЗ, «Гомсель-

раваная работа з усімі зацікаўленымі бакамі вялася пастаянна, але асабліва актыўна — пасля выхаду ў свет Указа Прэзідэнта № 534 ад 26 жніўня 2006 года «Аб садзейнічання развіццю экспарту тавараў, работ і паслуг».

— **Ці ўсе гіганты айчынай індустрыі страхуюць свае экспертныя рызыкі?**

— Сёння асноўныя з іх — такія, як МАЗ, МТЗ, БелАЗ, «Гомсель-

Першы намеснік генеральнага дырэктара Міхаіл АЛЬШАНСКІ.

Намеснік генеральнага дырэктара Віталь ВОЙЦІК.

Начальнік упраўлення медыцынскага страхавання Тамара МІКЛАШЭВІЧ.

Нарада супрацоўнікаў «Белэксімгаранта».

— **Можна зрабіць выснову, што аб'ём страхавога пакрыцця экспертных кантрактаў расце?**

(у двух апошніх калектываў доля страхавога пакрыцця экспарту складае 36-37 працэнтаў).

працэнтаў усіх экспертных кантрактаў. Такі вынік у рабоце на гэтым кірунку быў дасягнуты ўпершыню ў нашай практыцы.

Але рост назіраецца і на іншых сегментах страхавога рынку. Тут і добраахвотнае страхаванне маёмасных інтарэсаў прадпрыемстваў-партнёраў, і страхаванне іх адказнасці, і асабістае страхаванне — вельмі зручны сегмент, запатрабаваны насельніцтвам і прадпрыемствамі.

— **А калі ўсё ж вярнуцца да надзвычай актуальнай ва ўмовах рынку праблематыкі экспертнага страхавання, Генадзь Антонавіч...**

— Яго доля ў страхавым партфелі ў 2010 годзе дасягнула 27 працэнтаў. Назіраецца такая дынаміка: у 2007 годзе доля экспартнага страхавання складала 3 працэнта, у 2008 — 11 працэнтаў, у 2009 — 22 працэнта, у 2010

маш», «Белкамунмаш», «Атлант», «Краснасельскбудматэрыяль» — і многія іншыя выкарыстоўваюць механізмы стымулявання экспарту, якія прадугледжаны 534-м указам. І доля экспертных кантрактаў, якія яны застрахавалі ў нас у адпаведнасці з гэтым указам, расце з года ў год.

Выкарыстоўваюць гэты механізм не толькі дзяржаўныя прадпрыемствы-гіганты, але і даволі актыўна — прыватныя прадпрыемствы. Яны разабраліся, што гэта дае ім гарантыю вяртання валютнай выручкі (асабліва калі яны выходзяць на новыя для сябе, неасвоенныя рынкі збыту), а таксама павялічэнне росту экспарту... Летас у агульным аб'ёме страхавога пакрыцця, якое мы прадставілі сваім дзелавым партнёрам, доля суб'ектаў гаспадарання прыватнай формы ўласнасці дасягнула 13,6 працэнта. У іх ліку сумеснае прадпрыемства «Беліта» ААТ і ЗАТ «Вітэкс», у якіх страхавое пакрыццё ўсяго экспарту перавысіла 90 працэнтаў. Сумеснае ААТ «Контэ Спа» пад наша страхавое пакрыццё

раваная работа з усімі зацікаўленымі бакамі вялася пастаянна, але асабліва актыўна — пасля выхаду ў свет Указа Прэзідэнта № 534 ад 26 жніўня 2006 года «Аб садзейнічання развіццю экспарту тавараў, работ і паслуг».

— **Ці ўсе гіганты айчынай індустрыі страхуюць свае экспертныя рызыкі?**

— Сёння асноўныя з іх — такія, як МАЗ, МТЗ, БелАЗ, «Гомсель-

раваная работа з усімі зацікаўленымі бакамі вялася пастаянна, але асабліва актыўна — пасля выхаду ў свет Указа Прэзідэнта № 534 ад 26 жніўня 2006 года «Аб садзейнічання развіццю экспарту тавараў, работ і паслуг».

— **Ці ўсе гіганты айчынай індустрыі страхуюць свае экспертныя рызыкі?**

— Сёння асноўныя з іх — такія, як МАЗ, МТЗ, БелАЗ, «Гомсель-